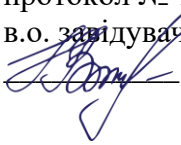

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри педагогіки та
психології дошкільної та початкової освіти
протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

в.о. завідувача кафедри

(Наталія ВОРОПАЙ)

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ОК24.1 ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ**

Освітня програма «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ, 2022

Опис курсу

Назва освітньої компоненти	ОК24.1 Образотворче мистецтво з методикою навчання
Тип курсу	Обов'язкова компонента
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	1,5 кредиту / 45 годин; 2 кредиту / 60 годин
Семестр	7, 8 семестри
Викладач	Голінська Тетяна Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
Посилання на сайт	https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1410
Контактний телефон	(050) 39-606-58
Email викладача:	tgolinska71@gmail.com
Графік консультацій	Тиждень Б, вівторок, 15.00-17.00, ауд. 204 або за призначеним часом
Методи викладання	лекційні заняття, практичні заняття, тестові завдання, індивідуальні завдання, самостійні завдання
Форма контролю	Форми контролю немає / диференційований залік

1. **Анотація до курсу.** «Образотворче мистецтво з методикою навчання» - дисципліна, що вивчається студентами четвертого курсу спеціальності «Початкова освіта» у сьомому та восьмому семестрі і має на меті формування у них відповідних фахових навичок, необхідних для виконання у подальшому функцій учителя, вихователя, набуття практичних знань та умінь як з основ педагогічного малюнка, так і з методики викладання образотворчого мистецтва у початкових класах загальноосвітньої школи. Дисципліна присвячена ознайомленню зі специфікою викладання та методологічними позиціями вчителя початкової школи при побудові системи навчання молодших школярів образотворчої діяльності. Студентам продемонстровано роль образотворчого мистецтва в художньо-естетичному вихованні школярів і місце предмета «Образотворче мистецтво» в системі загальноосвітніх дисциплін, розкрито принципи організації художньої творчості дітей на уроках образотворчого мистецтва, особливості методики підготовки та організації занять з образотворчого мистецтва.

2. **Мета та цілі курсу.** Формувати методичну компетентність майбутніх учителів початкових класів у процесі вивчення освітньої галузі «Мистецтво». Ознайомити студентів з цілями, завданнями, змістом і особливостями побудови курсу образотворчого мистецтва в початковій школі; нормативними документами, якими має керуватися вчитель; структурою уроку образотворчого мистецтва; з методиками опрацювання основних тем програми; сформувати в студентів готовність застосовувати знання про методику навчання молодших школярів окремих питань програми; до самостійної розробки систем навчальних завдань із підготовки до введення нового матеріалу, ознайомлення з ним та формування відповідних умінь та навичок; готовність до реалізації здобутих знань та вмінь під час реальних уроків образотворчого мистецтва за наявності будь-якого навчально-методичного комплексу; ознайомити студентів з технологіями формування належних художньо-графічних компетентностей молодших школярів.

Завдання вивчення дисципліни «Образотворче мистецтво з методикою навчання» передбачає набуття знань, вмінь та навичок в таких напрямках:

- володіння методикою викладання образотворчого мистецтва;
- знання особливостей психофізіологічного розвитку дітей, їх можливостей в образотворчій діяльності; використовувати наступність у викладанні образотворчого мистецтва;
- передбачати посильні завдання, забезпечивши їх реалізацію через: сприйняття задуму заняття, творче переосмислення, створення художнього образу шляхом інтерпретації набутих знань;
- розуміння художньо-виразних засобів образотворчого мистецтва та естетичних якостей дитячої художньої творчості.
- розвивати інтерес до образотворчої грамоти шляхом поглиблення уявлень про мову образотворчого мистецтва, розвиток художньої культури через пізнання законів композиції, розуміння ролі художнього образу, його емоційної оцінки та власної діяльності в усіх видах мистецтва, засвоєння художніх термінів, засвоєння художніх технік, інтерпретації набутих знань та умінь, пізнання краси через мистецтво;
- впливати засобами мистецтва на художньо-естетичну свідомість, формуючи естетичні ідеали;
- володіння методами, прийомами педагогічного малюнку.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.</p> <p>ЗК-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.</p> <p>ЗК-4. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання</p>

	<p>конфліктів.</p> <p>ЗК-6. Етична. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи).</p> <p>ЗК-10. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку учнів, творчому підході до освітнього процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.</p> <p>ЗК-12. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК-5. Мистецька компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу освітньої галузі «Мистецтво» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками мистецької компетентності є музична, образотворча, мистецько-синтетична.</p> <p>ФК-7. Дидактична. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших учнів, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.</p> <p>ФК-8. Виховна. Здатність випускника до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо.</p> <p>ФК-9. Організаційна. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі, систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.</p> <p>ФК-10. Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти. Методична компетентність ґрунтується на теоретичній і практичній готовності до проведення уроків за різними навчальними комплектами, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їх застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності щодо навчання учнів предмету.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	

ПРН 1	Знати сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.
ПРН 2	Розуміти мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби початкової освіти, суть процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи (педагогічна компетентність + ПКК). Знати структуру календарно-тематичного планування, особливості ведення журналу обліку успішності учнів. Знати специфіку виховної роботи на уроках й у позаурочній діяльності.
ПРН 3	Розуміти вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, індивідуальні відмінності в перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи.
ПРН 5	Знати суть методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.
ПРН 10	Моделювати процес навчання учнів початкової школи певного предмету: розробляти проекти уроків та їхні фрагменти, методику роботи над окремими видами завдань, створювати методику підготовчої роботи, ознайомлення та формування уявлень і понять, вмінь та навичок з метою опанування учнями певних елементів змісту програми.
ПРН 11	Проводити моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми. Здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання та у відповідності до Державних вимог до рівня навчальних досягнень учнів, визначених у програмі з певного предмету.
ПРН 12	Проводити уроки в початковій школі, аналізувати урок щодо досягнення його мети й завдань, оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій.
ПРН 16	Використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури майбутнього вчителя.
ПРН 17	Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.
ПРН 19	Створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
1,5 кредити / 45 годин	8	8	29
2 кредиту / 60 годин	16	14	30

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
2022-2023	7	Початкова освіта	4	Обов'язкові компоненти освітньої програми
2022-2023	8	Початкова освіта	4	Обов'язкові компоненти освітньої програми

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Технічне оснащення освітнього процесу є достатнім для проведення аудиторних занять згідно з програмою. У розпорядженні науково-педагогічних працівників навчальні аудиторії, обладнані SMART дошками та технічними демонстраційними засобами наочності (проектори, екрани, телевізори), що дозволяють широко використовувати інтерактивні та мультимедійні засоби навчання.

Спеціально обладнані коворкінг-центр, читальна зала, наукова бібліотека. На території університету є точки бездротового доступу до мережі Інтернет.

Віртуальне навчальне середовище Moodle, Херсонський віртуальний університет, корпоративна пошта, навчально-методичні комплекси дисциплін.

Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях.

7. Політика курсу

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування всіх лекційних занять. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX.

Пропущені заняття (лікарняні, мобільність тощо) й невиконані завдання повинні бути відпрацьовані та надані викладачу в день консультації.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання практичних завдань із теми. Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести і тільки тоді буде допущений до складання заліку.

Щодо правил поведінки на заняттях: активна участь учасників освітнього процесу в обговоренні тем вивчення, диспутах тощо, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів.

Політика виставлення балів. Вимоги викладача

Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та інше.

Кожен викладач ставить студентам систему вимог та правил поведінки студентів на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт. Все це гарантує високу ефективність освітнього процесу і є обов'язковою для студентів.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «**Образотворче мистецтво з методикою навчання**», є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу плюс бали за додаткові завдання. Впродовж семестру студент за виконання завдань отримує – 80 балів та 20 балів за відповіді на заліку.

8. Схема курсу 1 семестр

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 10)	Завдання практичних занять	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Теоретичні основи образотворчого мистецтва в початкових класах як педагогічна наука і навчальний предмет					
Тиждень Дата, академічні годин	Тема 1. Основи образотворчого мистецтва в початковій школі. (2 години) План: 1. Вступ до предмету “Образотворче мистецтво з методикою навчання”. 2. Мета і завдання курсу “Образотворче мистецтво з методикою викладання в початкових класах”. 3. Образотворче мистецтво та його значення в навчально-виховному процесі початкової школи. 4. Вимоги до вчителя при викладанні образотворчого мистецтва в початкових класах.	Лекція 1	1,2,3,4,5,6	Активність студентів	1 бал, за умови правильних відповідей
Тиждень дата, академічні годин	Тема. Основи образотворчого мистецтва в початковій школі. (2 години) Питання для обговорення: 1. Вступ до предмету “Образотворче мистецтво з методикою навчання”. 2. Мета і завдання курсу “Образотворче мистецтво з методикою викладання в початкових класах”. 3. Образотворче мистецтво та його значення в навчально-виховному процесі початкової школи. 4. Вимоги до вчителя при викладанні образотворчого мистецтва в початкових	Практичне 1	2,3,4,5,6	Теоретичні питання: 1. Характерні особливості образотворчого мистецтва. 2. Малюнок - основа графічного зображення. Робота олівцем. Різні види ліній (використання їх в малюнку). 3. Основи графічного зображення. 4. Побудова просторових об'єктів. Шриффт та кирилиця. 5. Малювання з природи предметів умовно-площинної форми. Практичні завдання:	2 б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)

	класах.			1.Графіка: 60 вправ (альбом) в стилі дудлінг та зентангл (1-5 балів). 2. Графіка: паспорту в стилі дудлінг та зентангл та у центрі композиція намалювати будь який предмет (на вибір студента) (1-5 балів) 3. Графіка: тварина у стилі дудлінг та зентангл (формат А3) (1-5 балів)	
Тиждень дата, академічні х годин	Тема 2. Зміст навчання малюванню в початкових класах. (2 години) План: 1. Принципи визначення змісту образотворчого мистецтва. Структура програми з образотворчого мистецтва. 2. Аналіз програми з образотворчого мистецтва в початкових класах. 3. Типи уроків образотворчого мистецтва в початковій школі. Програмно-методичне забезпечення та сприятлива психологічна атмосфера на уроці образотворчого мистецтва. 4. Організаційно-технічні засоби для викладання образотворчого мистецтва в початковій школі. 5. Значення шкільного кабінету з образотворчого мистецтва.	Лекція 2	2,3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей
Тиждень дата, академічні х годин	Тема. Зміст навчання малюванню в початкових класах. (2 години) Питання для обговорення: 1. Принципи визначення змісту образотворчого мистецтва. Структура програми з образотворчого мистецтва. 2. Аналіз програми з образотворчого мистецтва в початкових класах. 3. Типи уроків образотворчого мистецтва в початковій школі. Програмно-методичне забезпечення та сприятлива психологічна атмосфера на уроці образотворчого мистецтва. 4. Організаційно-технічні засоби для викладання образотворчого мистецтва в	Практичне 2	2,3,4,5,6	Теоретичні питання: 1. Передача об'єму малюнку за допомогою ліній. Портрет мами. 2. Малювання людини в русі. Перспектива (лінійна і повітряна). 3. Педагогічний малюнок на дошці. Практичні завдання: 1. Графіка: шрифт (написати плакатними пір'ями, формат А3) (1-5 балів) 2. Графіка: розкреслити «Мандалу» (формат А4) (1-5 балів). 3. Графіка: Монотипія «Пейзаж», «Метелик» (формат А 4-5) (1-5 балів). Самостійна робота. Ескізи робіт до	2 б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)

	початковій школі. 5. Значення шкільного кабінету з образотворчого мистецтва.			техніки «Монотипія» (1-5 балів).	
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема 3. Види і жанри образотворчого мистецтва як джерело змісту образотворчої діяльності дітей початкової школи. (2 години)</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про живопис, його види й образотворчі засоби. 2. Поняття про колір та його властивості. Матеріали та приладдя для роботи фарбою. Початкові вправи. 3. Поняття про малюнок, його види й образотворчі засоби. 4. Малювання плоских предметів. 5. Перспективне малювання (загальні поняття і методи перспективного зображення; зображення плоских і об'ємних предметів у перспективі; зображення форм рослинного світу; малювання натюрморту; малювання інтер'єра і пейзажу; малювання форм тваринного світу; зображення людини). 6. Малювання умовно-плоских та об'ємних предметів. Малювання натюрморту. Малювання пейзажу. Малювання голови і постаті людини. 7. Тематична композиція (теоретичні основи композиції; особливості композиції дитячих малюнків; робота над сюжетною композицією). 	Лекція 3	2,3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема. Види і жанри образотворчого мистецтва як джерело змісту образотворчої діяльності дітей початкової школи. (2 години)</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про живопис, його види й образотворчі засоби. 2. Поняття про колір та його властивості. 	Практичне 3	2,3,4,6	<p>Теоретичні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Малювання з природи нескладного навчального натюрморту (графічне зображення) з метою виявлення графічної підготовки студентів. 2. Живописне вирішення нескладного натюрморту (акварель). Уведення техніки «крапкова», «аля-пріма» 	1б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)

	<p>Матеріали та приладдя для роботи фарбою. Початкові вправи.</p> <p>3. Поняття про малюнок, його види й образотворчі засоби.</p> <p>4. Малювання плоских предметів.</p> <p>5. Перспективне малювання (загальні поняття і методи перспективного зображення; зображення плоских і об'ємних предметів у перспективі; зображення форм рослинного світу; малювання натюрморту; малювання інтер'єра і пейзажу; малювання форм тваринного світу; зображення людини).</p> <p>6. Малювання умовно-плоских та об'ємних предметів. Малювання натюрморту. Малювання пейзажу. Малювання голови і постаті людини.</p> <p>7. Тематична композиція (теоретичні основи композиції; особливості композиції дитячих малюнків; робота над сюжетною композицією).</p>			<p>«акватипія».</p> <p>Практичні завдання:</p> <p>1.Графіка: техніка «Гратаж» (1-3 балів)</p> <p>2.Живопис: Побудова спектральне коло (1-3 балів), та тони кольорів (1-3 балів).</p> <p>3. «Сакура» в ахроматичному стилі (гуаш, формат А4) (1-3 балів).</p> <p>Самостійна робота: розробки ескізів в ахроматичному стилі (1-5 балів).</p>	
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема 4. Нетрадиційні методи малювання. Методичні прийоми та послідовність малювання. (2 години)</p> <p>План:</p> <p>1. Психологічний вплив з нетрадиційних методів малювання на дітей початкової школи.</p> <p>2. Види нетрадиційних видів мистецтва в початковій школі.</p> <p>3. Методи та принципи використання нетрадиційних методів малювання в початковій школі.</p> <p>4. Матеріали та приладдя для роботи.</p> <p>5. Методика навчання молодших школярів з нетрадиційних методів малювання.</p> <p>6. Особливості структури уроку образотворчого мистецтва при застосуванні живописних матеріалів.</p>	Лекція 4	2,3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема. Нетрадиційні методи малювання. Методичні прийоми та послідовність малювання. (2 години)</p> <p>Питання для обговорення:</p>	Практичне 4	2,3,4,5,6	<p>Практичні питання:</p> <p>1. Художні особливості мистецтва різних часів і напрямків.</p> <p>2. Основи кольорознавства Основні</p>	2б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)

	<p>1. Психологічний вплив з нетрадиційних методів малювання на дітей початкової школи.</p> <p>2. Види нетрадиційних видів мистецтва в початковій школі.</p> <p>3. Методи та принципи використання нетрадиційних методів малювання в початковій школі.</p> <p>4. Матеріали та приладдя для роботи.</p> <p>5. Методика навчання молодших школярів з нетрадиційних методів малювання.</p> <p>6. Особливості структури уроку образотворчого мистецтва при застосуванні живописних матеріалів.</p>			<p>відомості з кольорознавства. Гризаль. Акварель (ахроматичні і хроматичні види робіт).</p> <p>3. Методика змішування кольорів. Контрастність кольорів. Контраст і його види.</p> <p>Практичні завдання:</p> <p>Живопис:</p> <p>Нетрадиційні методи малювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тичкування пензлем та втулкою (дерево кульбаба та ін. (1-3 балів), - Зубна щітка «Волошки» (1-3 балів). - Ватні палички (дерево, кульбаба та ін.) (1-3 балів) - Малювання фольгою «Бузок» (1-3 балів) 	
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема. Теоретичні основи образотворчого мистецтва в початкових класах як педагогічна наука і навчальний предмет.</p> <p>Теми для вивчення:</p> <p>1. Проаналізуйте важливість планування освітньої роботи з образотворчої діяльності в початковій школі.</p> <p>2. Які чинники забезпечують педагогам альтернативу у плануванні педагогічної роботи?</p> <p>3. Дайте характеристику видів планування і змісту планів кожного виду.</p> <p>4. Складіть план роботи гуртка з малювання на рік.</p> <p>5. Поясніть терміни; «неперервність освіти», «перспективність і наступність ланок освіти»,</p> <p>6. Поясніть, як впливає культура сім'ї на художньо-естетичний розвиток дитини.</p> <p>7. Що повинні знати батьки про дитячий малюнок?</p> <p>8. Складіть для батьків пам'ятку; «Як удома забезпечувати інтерес дитини до образотворчої мистецтва і художньої діяльності».</p> <p>9. Розробіть план лекторію для батьків на тему: «Цей чарівний світ образотворчого мистецтва».</p>	Самостійна робота	2,3,4,6,10	Реферат, доповідь	6 балів
				80 балів	
				20 балів	

2 семестр					
Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 10)	Завдання практичних занять	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Методика навчання малюванню учнів молодших класів					
Тиждень дата, академічних годин	<p>Тема 1. Методичні засади викладання образотворчого мистецтва в початковій школі. (2 години)</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості викладання образотворчого мистецтва в початкових класах на сучасному етапі. 2. Становлення і розвиток методики викладання образотворчого мистецтва як науки. 3. Методи і засоби навчання образотворчій грамоті в початкових класах. 4. Педагогічні умови опанування образотворчим мистецтвом молодшими школярами. 5. Вікові особливості дітей молодшого шкільного віку у процесі опанування образотворчим мистецтвом. 	Лекція 1	2,3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей
Тиждень дата, академічних годин	<p>Тема 1. Методичні засади викладання образотворчого мистецтва в початковій школі. (2 години)</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості викладання образотворчого мистецтва в початкових класах на сучасному етапі. 2. Становлення і розвиток методики викладання образотворчого мистецтва як науки. 3. Методи і засоби навчання образотворчій грамоті в початкових класах. 4. Педагогічні умови опанування образотворчим мистецтвом молодшими школярами. 5. Вікові особливості дітей молодшого шкільного віку у процесі опанування образотворчим мистецтвом. 	Практичне 1	2,3,4,5,6	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Малювання пейзажу по вологому паперу (формат А3) (1-4 б.). 2. Малювання пейзажу з використанням нетрадиційних технік (Формат А3) (1-4 б.) <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Намалювати на форматі А3 ескіз «Вітраж», та розфарбувати акварельними фарбами, дотримання техніки «тони кольорів» (1-4 б.). 	1 бал, за умови правильних відповідей

Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема 2. Методичні прийоми та послідовність малювання з природи. (2 години)</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика навчання молодших школярів малюванню з природи. 2. Зміст занять малювання з природи. 3. Принципи побудови геометричних фігур. 4. Методичні особливості навчання малюванню учнів молодших школярів. 5. Послідовність навчання образотворчого мистецтва молодших школярів. 6. Особливості структури уроку образотворчого мистецтва при застосуванні графічних та живописних матеріалів. 	Лекція 2	2,3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема 2. Методичні прийоми та послідовність малювання з природи (2 години)</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика навчання молодших школярів малюванню з природи. 2. Зміст занять малювання з природи. 3. Принципи побудови геометричних фігур. 4. Методичні особливості навчання малюванню учнів молодших школярів. 5. Послідовність навчання образотворчого мистецтва молодших школярів. 6. Особливості структури уроку образотворчого мистецтва при застосуванні графічних та живописних матеріалів. 	Практичне 2	2,3,4,5,6	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Зробити глечик в техніці пап'є-маше. (1-2 б.) 2.Зробити яблуко в техніці пап'є-маше розфарбувати в реалістичному стилі. (1-2 б.) 3. Намалювати (формат А4) портрет мами поетапно. (1-2 б.) 4. Намалювати (формат А3) натюрморт в графічному стилі (1-2 б.) 	2б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема 3. Декоративно-прикладне мистецтво в початковій школі (2 години)</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи декоративно-прикладного мистецтва для учнів молодших класів. 2. Ознайомлення учнів з творами декоративно-прикладного мистецтва в 	Лекція 3	2,3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей

	<p>1-4 класах.</p> <p>3. Види орнаментів і їх використання.</p> <p>4. Прийоми та принципи малювання Петриківського розпису, Самчиківського розпису, Косівського орнаменту, Опішнянського орнаменту.</p>				
<p>Тиждень дата, академічні х годин</p>	<p>Тема 3. Декоративно-прикладне мистецтво в початковій школі. (2 години)</p> <p>Питання для обговорення:</p> <p>1. Основи декоративно-прикладного мистецтва для учнів молодших класів.</p> <p>2. Ознайомлення учнів з творами декоративно-прикладного мистецтва в 1-4 класах.</p> <p>3. Види орнаментів і їх використання.</p> <p>4. Прийоми та принципи малювання Петриківського розпису, Самчиківського розпису, Косівського орнаменту, Опішнянського орнаменту.</p>	Практичне 3	2,3,4,5,6	<p>Практичні завдання:</p> <p>1.Методика малювання елементів Петриківського розпису (формат А3). – Створити свій власний бігунок - орнамент (паспорту) (1-4 балів).</p> <p>2.Методика малювання в стилі «Дот-арт» символ року (формат А3) (1-4 балів)</p> <p>3.Методика побудови малювання «Мереживо» (в стилі мандоли) (1-4 балів).</p> <p>4. Методика побудови малюнку та створення композиції (формат А3) «Самчиківський розпис».</p>	2б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)
<p>Тиждень дата, академічні х годин</p>	<p>Тема 4: Пластичні матеріали та їх властивості. (2 години)</p> <p>План.</p> <p>1. Поетапні прийоми роботи з пластичними матеріалами. Пластичні матеріали та їх властивості.</p> <p>2. Поетапність та технологічні прийоми роботи: а) пластиліном; б) пластичним тістом.</p> <p>3. Особливості структури уроку образотворчого мистецтва при застосуванні пластичних матеріалів.</p>	Лекція 4	2,3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей
<p>Тиждень дата, академічні х годин</p>	<p>Тема. Пластичні матеріали та їх властивості (2 години)</p> <p>Питання для обговорення:</p> <p>1. Поетапні прийоми роботи з пластичними матеріалами. Пластичні матеріали та їх властивості.</p> <p>2. Поетапність та технологічні прийоми роботи: а) пластиліном; б) пластичним тістом.</p>	Практичне 4	2,3,4,5,6	<p>Практичні завдання:</p> <p>Скульптура:</p> <p>1.Рельєфна робота (матеріал пластилін) (формат А4) (1-5 балів).</p> <p>2.Барильєфна робота (матеріал пластилін) (формат А4) (1-5 балів).</p> <p>3.Горильєфна робота (матеріал солоне тісто) (формат А4) (1-5 балів).</p> <p>4. Самостійна робота. Людина в русі (1-5 балів).</p>	2б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)

	3. Особливості структури уроку образотворчого мистецтва при застосуванні пластичних матеріалів.				
	<p>Тема: Методика навчання малюванню учнів молодших класів</p> <p>Теми для вивчення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення понять: «перцептивна культура, «сенсорна культура», «естетична культура», «художня культура». 2. Знайдіть у цих поняттях спільне і визначте педагогічну мету для професійної діяльності з початківцями. 3. Дайте характеристику програми сенсомоторного розвитку дитини. Наведіть приклади ігор для розвитку сенсорики дітей. 4. Поясніть взаємозв'язок здібностей і задатків в розвитку образотворчої діяльності дітей. 5. Дайте характеристику динаміки розвитку спеціальних творчих здібностей в образотворчій діяльності дітей. 6. Наведіть приклади відомих вам нетрадиційних технік малювання і визначте їхнє значення у розвитку художньо-творчих здібностей дітей. Поясніть тезу: «Інтерес - рушійна сила образотворчості дітей». Розробіть і намалюйте наочну модель структури інтересу до образотворчого мистецтва, дайте характеристику його компонентів. 7. Розкрийте засоби, методи і прийоми формування у дітей інтересу до образотворчого мистецтва. 	Самостійна робота	2,3,4,6,10	Реферат, доповідь	5 балів
Модуль 2. Організація навчання образотворчому мистецтву та планування роботи вчителя в початковій школі					
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема 5. Способи активізації образотворчості в 1-4-х класах. Особливості організації естетичного сприймання в початковій школі. (2 години)</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Творча активність школярів початкової 	Лекція 5	1,2,3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей

	<p>школи. Активізація дитячої образотворчості в школі.</p> <ol style="list-style-type: none"> Гра як основний засіб активізації дитячої творчості. Шляхи удосконалення сприймання та оцінювання мистецьких творів молодшими школярами. Особливості сприймання явищ природи та суспільного життя. Методи організації естетичного сприймання молодших школярів. Критерії та норми оцінювання знань, умінь та навичок молодших школярів з образотворчого мистецтва: а) Обсяг знань, умінь та навичок молодших школярів з образотворчого мистецтва. б) Особливості оцінювання шестирічних першокласників. в) Критерії та норми оцінювання знань, умінь та навичок учнів 2-4-го класу). 				
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема 5. Способи активізації образотворчості в 1-4-х класах. Особливості організації естетичного сприймання в початковій школі. (2 години)</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> Творча активність школярів початкової школи. Активізація дитячої образотворчості в школі. Гра як основний засіб активізації дитячої творчості. Шляхи удосконалення сприймання та оцінювання мистецьких творів молодшими школярами. Особливості сприймання явищ природи та суспільного життя. Методи організації естетичного сприймання молодших школярів. Критерії та норми оцінювання знань, умінь та навичок молодших школярів з 	Практичне 5	2,3,4,5,6	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Методика малювання Самчиківський розпис «Дерево життя», «Берегиня» (формат А3) – оформити (паспорту) (1-3 балів). https://www.youtube.com/watch?v=Dpgq71WFQGo https://www.youtube.com/watch?v=uEh7UwS7JK4 Методика малювання в стилі «Дот-арт» та графіка (формат А3) мандола (1-3 балів) Створити в формі мандоли в техніці «Петриківський розпис» (формат А3 квадрат або коло) (1-3 балів.) https://www.youtube.com/watch?v=SjwDooJQW6Y https://www.youtube.com/watch?v=6cDY79CiB40 	2б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)

	образотворчого мистецтва: а) Обсяг знань, умінь та навичок молодших школярів з образотворчого мистецтва. б) Особливості оцінювання шестирічних першокласників. в) Критерії та норми оцінювання знань, умінь та навичок учнів 2-4-го класу)				
Тиждень дата, академічні х годин	Тема 6. Планування уроків образотворчого мистецтва в початковій школі (2 години) План. 1. Основні вимоги до планування роботи вчителя образотворчого мистецтва. 2. Види навчальних планів з образотворчого мистецтва в початкових класах. 3. Складання календарних планів з образотворчого мистецтва в початкових класах. 4. Тематичне планування навчального матеріалу з образотворчого мистецтва.	Лекція 6	3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей
Тиждень дата, академічні х годин	Тема 6. Планування уроків образотворчого мистецтва в початковій школі (2 години) Питання для обговорення: 1. Основні вимоги до планування роботи вчителя образотворчого мистецтва. 2. Види навчальних планів з образотворчого мистецтва в початкових класах. 3. Складання календарних планів з образотворчого мистецтва в початкових класах. 4. Тематичне планування навчального матеріалу з образотворчого мистецтва.	Практичне 6	3,4,5,6	Практичні завдання: Архітектура. 1. Підготувати макет «Сільська хата» (розмір 30*30, з використанням усіх технік трудового навчання. Розписати хату в декоративному стилі (1-5 балів) Самостійна робота: 1. Розписати глечик (створений в техніці пап'є-маше) в стилі петриківського розпису (1-5 балів). 2. Розписати яблуко (створений в техніці пап'є-маше) в реалістичному стилі з відтінками (1-5 балів).	2б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)
Тиждень дата, академічні х годин	Тема 7. Методика проведення позакласної роботи з образотворчого мистецтва. (2 години) План: 1. Значення і місце позакласної роботи з образотворчого мистецтва. Види і форми позакласної роботи. Зміст і методи	Лекція 7-8	3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей

	<p>проведення занять.</p> <p>2. Оцінювання дитячого малюнка й аналіз творчих робіт. Аналіз дитячого малюнка. Контроль та оцінювання дитячого малюнка. Аналіз творчих робіт з образотворчого мистецтва учнів молодших класів.</p> <p>3. Організація пізнавально-творчої активності й спостережливості учнів. Пізнавально-творча активність школярів початкової школи. Умови які сприяють успішному розвитку самостійності, ініціативи в процесі навчання образотворчому мистецтву. Найбільш ефективні способи розвитку спостережливості молодших школярів. Роль екскурсії в розвитку спостережливості учнів.</p>				
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема 7. Методика проведення позакласної роботи з образотворчого мистецтва (2 години)</p> <p>Питання для обговорення:</p> <p>1. Значення і місце позакласної роботи з образотворчого мистецтва. Види і форми позакласної роботи. Зміст і методи проведення занять.</p> <p>2. Оцінювання дитячого малюнка й аналіз творчих робіт. Аналіз дитячого малюнка. Контроль та оцінювання дитячого малюнка.</p> <p>3. Організація пізнавально-творчої активності й спостережливості учнів.</p> <p>4. Пізнавально-творча активність школярів початкової школи. Умови які сприяють успішному розвитку самостійності, ініціативи в процесі навчання образотворчому мистецтву. Найбільш ефективні способи розвитку спостережливості молодших школярів. Роль екскурсії в розвитку спостережливості учнів.</p>	Практичне 7	2,3,4,6	<p>Практичні завдання:</p> <p>1. Підготувати три залікові роботи в колі, з використання декоративних різних стилях «Мандола декоративна». Форматі А2 (квадрат), папір чорного кольору, в техніки - петриківський розпис, мереживо та дот-арт) (1-7 балів).</p> <p>2. Підготувати відео матеріал практичного заняття різних технік (на вибір студентів) (1-7 балів).</p>	26. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема. Організація навчання образотворчому мистецтву та планування роботи вчителя в початковій школі</p> <p>Теми для вивчення:</p> <p>1. Проаналізуйте важливість планування</p>	Самостійна робота	2,3,4,6,10	Реферат, доповідь	5 балів

	<p>освітньої роботи з образотворчої діяльності в початковій школі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Які чинники забезпечують педагогам альтернативу у плануванні педагогічної роботи? 3. Перелічіть і поясніть найважливіші принципи планування роботи з образотворчої діяльності. 4. Дайте характеристику видів планування і змісту планів кожного виду. 5. Складіть план роботи гуртка з малювання на рік. 6. Поясніть терміни; «неперервність освіти», «перспективність і наступність ланок освіти», 7. Поясніть, як впливає культура сім'ї на художньо-естетичний розвиток дитини. 8. Що повинні знати батьки про дитячий малюнок? 9. Складіть для батьків пам'ятку; «Як удома забезпечувати інтерес дитини до образотворчої мистецтва і художньої діяльності». 10. Розробіть план лекторію для батьків на тему: «Цей чарівний світ образотворчого мистецтва». 11. Що таке педагогічні інновації і за якими показниками їх оцінюють? 12. Дайте характеристику основних напрямів інноваційно-освітньої роботи в галузі організації образотворчої діяльності дітей. 13. Обґрунтуйте власну інноваційну ідею, розробіть алгоритм інноваційних пошуків для її реалізації. 				
					80 балів
	Диференційований залік				20 балів

9. Система оцінювання та вимоги

Модуль 1. Теоретичні основи образотворчого мистецтва в початкових класах як педагогічна наука і навчальний предмет (80 балів) Критерії оцінювання та бали

Форма контролю не передбачена (20 балів) Критерії оцінювання відповіді на заліку (усної, творчої).

Модуль 1. Методика навчання малюванню учнів молодших класів (40 балів) Критерії оцінювання та бали
Критерії оцінювання відповіді на запитання (усної, творчої).

Модуль 2. Організація навчання образотворчому мистецтву та планування роботи вчителя в початковій школі (40 балів)
Критерії оцінювання та бали

Диференційований залік (20 балів) Критерії оцінювання відповіді на запитання (усної, творчої).

10 Література для вивчення дисципліни.

Базова.

1. Державний стандарт початкової освіти. Прийняття від 21 лютого 2018 р. № 87. К., 2018.
2. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти: Навч. посібник. К.: Вища школа, 2002. – 190 с.
3. Любарська Л.М., Резніченко М.І., Протопопова О.М. Образотворче мистецтво. 1-4 класи. Тернопіль: Навч. книга. Богдан, 2003. 52 с.
4. Логвиненко Г. М. Декоративная композиция: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Г.М. Логвиненко. М.: Гуманитар. изд. Центр ВЛАДОС, 2005. 144 с. ил. (Изобразительное искусство)
https://tdhsh.irk.muzkult.ru/media/2020/01/15/1251777188/Logvinenko_Dekorativnaya_kompoziciya.pdf
5. Полякова Г.А. та ін. Образотворче мистецтво. 1-7 класи: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібник для вчителів. Харків: «Скорпіон», 2001. 160 с.
6. Роменець В.А. Психологія творчості: Навч. посібник. 2-ге вид., доп. К.: Либідь, 2015. 288 с.
7. Г.В.Сухорукова, О.О.Дронова, Н.М.Голота, Л.А.Янцур. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с.: іл.
<file:///D:/%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%20%D1%87%D0%B0%D1%81%20%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%83%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%20%D1%87%D0%B0%D1%81%20%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%83%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%202022-2023%20%D0%BD.%D1%80/%D0%94%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%20%D1%87%D0%B0%D1%81%20%D0%92%D0%86%D0%99%D0%9D%D0%98/%D0%97%D0%90%D0%92%D0%94%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%9C%D0%90%D0%93%D0%86%D0%A1%D0%A2%D0%A0%D0%86%D0%92/%D0%9E%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D1%87%D0%B5%20%D0%BC%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%D0%B7%20%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D1%8E%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

8. file:///D:/%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%20%D1%87%D0%B0%D1%81%20%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%83/%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%20%D1%87%D0%B0%D1%81%20%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%83%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%202022-2023%20%D0%BD.%D1%80/%D0%94%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%20%D1%87%D0%B0%D1%81%20%D0%92%D0%86%D0%99%D0%9D%D0%98/%D0%97%D0%90%D0%92%D0%94%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%9C%D0%90%D0%93%D0%86%D0%A1%D0%A2%D0%A0%D0%86%D0%92/Metoduka_Masol_L.M..pdf

Допоміжна:

1. Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки у школі: Навч.-метод. посібник для студентів худ.-граф. факультетів вищ. навч. закладів. К.: ІЗМН, 1997. 312 с.
2. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво: Навч. посібник. Львів: Світ, 1993. 272 с.
3. Бучинський С.Л. Основи грамоти з образотворчого мистецтва. К.: Рад.школа, 1981. 120 с.
4. Вільчинський В.П. Образотворче мистецтво. 1-2 класи. К.,1991. 159 с.
5. Гребенюк Г.Є. Основи композиції та малюнок: Підруч. для учнів проф. – техн. навч. закладів. К.: Техніка,1997. 221 с.
6. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник у 2-х томах / За ред. Я.П. Запаско. Львів: Афіша, 2000. I т. 364 с, II т. 400 с.
7. Кравич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: Навч. посібн/Передмова проф. В.Скотного. Ч.І. Львів: Світ, 2003. 256 с.
8. Лащук Ю.П. Покутська кераміка. – Опішне: Українське народознавство, 1998. 142 с.
9. Медвідь К.Й. Через мистецтво – до вершин прекрасного // Джерела. Наук. метод. вісник: Івано-Франківськ, 2003. № 2. С.58 - 68.
10. Найден О. Народна іграшка: традиції, образні особливості // Народне мистецтво, 1997. – №1. С.42–45.
11. Основи вжиткової творчості і методика викладання: Навч. посіб. / М.І. Резніченко, Л.Р. Богайчук та ін. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 224 с. : іл.
12. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. Тернопіль: Навч. книга. Богдан, 2003. 216 с.
13. Ружицький В.А., Малиніна А.О. Основи петриківського розпису: Навч.-метод. посібник. Харків “Скорпіон”, 2014. 48 с.
14. Соломченко О.Г. Писанки Українських Карпат. Ужгород: Карпати, 2002. –238 с.
15. Трач С.К. Уроки образотворчого мистецтва 4 (3) клас: посібник для вчителя. Тернопіль: Навч. книга. Богдан, 2001. 112 с.
16. Тимків Б.М., Кавас К.М. Виготовлення художніх виробів з дерева / За ред. Б.М.Тимківа. Львів: Світ, 1996. 144 с.

Інформаційні ресурси:

<http://www.nbu.gov.ua/> - Національна бібліотека імені І.В. Вернадського;

<http://www.dnpg.gov.ua/> - Державна науково-педагогічна бібліотека України.

<http://lib.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека імені М.П. Драгоманова <http://ua.textreferat.com/referat> - 12559.html

<http://www.stameski.com.ua/uk/> http://www.yrok.net.ua/load/dovidnik_vchitelja/187

1 урок II курс Віртуальної майстерні Петриківського розпису / <https://www.youtube.com/watch?v=HOkd4uJjcT8>

2 урок II курс Віртуальної майстерні Петриківського розпису / <https://www.youtube.com/watch?v=RE3HQfzCSzE>

3 урок II курс Віртуальної майстерні Петриківського розпису / <https://www.youtube.com/watch?v=4BU4MfOYMvg>

4 урок II курс Віртуальної майстерні Петриківського розпису /

https://www.youtube.com/watch?v=yzdJsvKjuwU&list=PLXtFKb5W_cIJqKM_huJiuUegtk8TBWxno&index=4

5 урок II курс Віртуальна майстерня Петриківського розпису /

https://www.youtube.com/watch?v=5LV97Y0rC5E&list=PLXtFKb5W_cIJqKM_huJiuUegtk8TBWxno&index=5

6 урок II курс Віртуальна майстерня Петриківського розпису / <https://www.youtube.com/watch?v=aSyIARFk96w>

7 урок II курс Віртуальна майстерня Петриківського розпису / <https://www.youtube.com/watch?v=6cDY79CiB40>

8 урок II курс Віртуальна майстерня Петриківського розпису / <https://www.youtube.com/watch?v=H4LPr8pCIps>

9 урок II курс Віртуальна майстерня Петриківського розпису / <https://www.youtube.com/watch?v=x9veyQFLy-Q>

Майстер-клас з Петриківського розпису. Вазон. Ваза з квітами. Автор Катерина Гнеушева / <https://www.youtube.com/watch?v=SjwDooJQW6Y>

Україне. Як я маюю Самчиківський розпис. «Квіти», Ольга Машевська / https://www.youtube.com/watch?v=iSd-Dr_SlDA

Віктор Раковський про самчиківський розпис / <https://www.youtube.com/watch?v=Tct-EAB0-ds>

У Самчиках створюють арт-село / Самчиківський розпис / <https://www.youtube.com/watch?v=3wpg5vjNNGY>

Самчиківський розпис – рідкісна декоративна техніка. Гість студії - Ольга Машевська, художниця /

<https://www.youtube.com/watch?v=W3nzvBNzeRw>

Такого оканчання не ожидала даже я. Самчиковская роспись. / <https://www.youtube.com/watch?v=7RXAvVoSmZo>

Самчиківський розпис. Святкова листівка до Великодня / https://www.youtube.com/watch?v=taD1UF_qGDQ

Тема «Портрет матусі» / <https://www.youtube.com/watch?v=rBCvMZH8A2g>

Диалог с подсознанием через рисование АРТ – терапія / Dialogue with the subconscious through drawing. /

https://www.youtube.com/watch?v=S6-0_0uIEdI&list=PLTtVry5iD_fEPfAhkI3HtU7vIzguD2iVY